

Motion till riksdagen

1988/89:So526

av Birger Schlaug m.fl. (mp)

Förbud mot amalgam

Debatten om amalgam som tandfyllningsmaterial har pågått sedan länge och känns igen från debatterna om PCB, DDT, hormoslyr etc. Myndigheterna har under lång tid förnekat problemet, förlöjligt kritiker och så småningom börjat glida i sin uppfattning.

Det är värt att notera att det åter igen är enskilda individers kamp mot myndigheter och beslutsfattare som fört frågan framåt och som fört upp debatten till den höga nivå den i dag befinner sig på.

Miljöpartiet de gröna varnar för att amalgamfrågan kan vara en av de största miljö- och hälsofrågorna och att samhället måste ta itu med problemen nu.

De som drabbats av skadeverkningar av amalgam har under många år utsatts för myndigheters och beslutsfattare totala ointresse och oförståelse. Ofta har det handlat om ett rent förnedrande bemötande. Istället måste vi nu slå vakt om den lilla drabbade människans rätt till hjälp i en svår situation.

I allt fler forskningsrapporter påvisas att kvicksilverånga frigörs från amalgamfyllningar. Vi vet att människor är olika känsliga för kvicksilverånga. Kviksilverånga frigörs från amalgamet främst vid tuggning och när det kommer i kontakt med t.ex. heta drycker.

I dag är det möjligt att spåra kvicksilver i blodceller hos människor som har symptom på kvicksilverförgiftning. En orsak till att amalgamproblemet ökat är förmodligen att den allmänna miljöförstöringen med hög tungmetallhalt i luft, vatten och mat leder till kombinationseffekter.

Socialstyrelsens uppfattning har glidit under åren. Numera påpekar man problemet och varnar gravida kvinnor att låta laga sina tänder med amalgam som tandbehandlingsmaterial. Men man hävdar vidare att det inte finns bevis för att kvicksilverexponering via amalgam kan leda till sjukdom. Socialstyrelsens tes är alltså att det inte är bevisat – och denna tes följs av nästa tes: är inte farligheten bevisad skall man inte åtgärda problemet.

Miljöpartiet de gröna menar att bevisbördan bör vara omvänd.

Vi hävdar att det som nu krävs är att amalgam förbjuds, att en avvecklingstid fastställs, att denna avvecklingstid sätts till 3 år och att forskning och utveckling under denna tid intensifieras.

Genom att besluta om förbud inom 3 år kommer arbetet med att utveckla alternativ att påskyndas. För detta krävs ökade resurser – i budgetsammanhang handlar det emellertid om mycket små insatser i förhållande till annat.

Ingen myndighet har i dag ansvar för tandbehandlingsmaterial. Det innebär att vem som helst kan sälja i stort sett vad som helst på den dentala marknaden. Detta är inte rimligt! På marknaden finns i dag tandbehand-

lingsmaterial som innehåller en mängd direkt olämpliga ämnen som vanligen är kringgärdade med hårda bestämmelser. Tandbehandlingsmaterial måste därför underkastas samma bestämmelser som andra läkemedel, bl.a. för att klarlägga biverkningar.

För att komma tillrätta med amalgamfrågan är det viktigt att patienterna hos tandläkaren får full information om tänkbara alternativ. Det är också viktigt att tandläkaren rättar sig efter patientens vilja. Och därmed också rätten att avböja viss behandling. Socialstyrelsen framhåller i de allmänna råd man har gett ut att tandläkare alltid bör informera patienten. Med anledning av att detta råd inte alltid följs bör socialstyrelsen skärpa skrivningen och påpeka att det är tandläkarens skyldighet att informera.

Mot. 1988/89
So526

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att amalgam bör förbjudas som tandbehandlingsmaterial,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en avvecklingstid för amalgam bör fastställas till 3 år,

3. att riksdagen hos regeringen begär att socialstyrelsen får i uppdrag att intensifiera utvecklingen av ofarliga alternativ som tandbehandlingsmaterial och att 11 milj. kr. under en treårsperiod ställs till förfogande.

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att tandbehandlingsmaterial skall betraktas som läkemedel och därmed bl.a. underställas biverkningskontroll,

5. att riksdagen hos regeringen begär att socialstyrelsen får i uppdrag att skärpa de allmänna råden till tandläkare så att tandläkare informerar patienter om de alternativ som finns för tandbehandling.

Stockholm den 24 januari 1989

Birger Schlaug (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

Anita Stenberg (mp)